

Kort samenvattend verslag van de DOE conferentie 24 maart 2018 (Het integrale verslag is op te vragen bij de secretaris van DOE)

Aanwezig

70 afgevaardigden van 38 kerken die of samenwerkings- of samenwerkende gemeente zijn (zie voor de terminologie: www.kerkelijkeenheid.nl).

Aanleiding en doel

Samenwerkings- of samenwerkende gemeenten kregen in de afgelopen jaren te maken met divergerende besluiten van de landelijke vergaderingen (Synode van de Gereformeerde Kerken vrijgemaakt Meppel 2017, Synode van de Christelijke Gereformeerde Kerken Nunspeet 2016, Landelijke vergadering van de Nederlands gereformeerde kerken). Doel van de conferentie is te horen wat dit betekent voor plaatselijke kerken die hier mee te maken hebben.

Informatie van de kant van DOE

De predikanten R.J. Vreugdenhil (Gkv), D.H.T. Postuma (NKG), W. van 't Spijker (CGK) geven een overzicht van de relevante synodebesluiten. Een samenvatting hiervan is te vinden op de site www.kerkelijkeenheid.nl

Hoofdpunten uit de kerken

Vooraf is een negental kerken gevraagd om iets te vertellen hoe de samenwerking verloopt en welke impact de recente besluitvorming heeft gehad. Hieronder volgt een samenvatting.

Dankbaarheid

- Plaatselijke kerkelijke eenheid wordt als een zegen ervaren. Gezamenlijk vormgeven aan het kerk-zijn en missionair present zijn levert vrucht op.
- In veel samenwerkingsgemeenten wordt het behoren tot een gemeentedeel (CGK, GKv òf NGK) door de meeste kerkleden ervaren als slechts een administratieve zaak. In de dagelijks praktijk functioneert de plaatselijke gemeente als één gemeente en wordt de eenheid in Christus dankbaar beleefd.
- Zoeken naar samenwerking gaat door. Ook in plaatsen waar de pijn veroorzaakt door scheiding tussen NKG en GKv nog steeds wordt gevoeld.

Zorg

- Het CGK kerkverband kenmerkte zich door diversiteit en was er ruimte voor onderlinge verschillen. Door de besluitvorming van de laatste synoden lijkt er steeds minder ruimte te komen voor deze diversiteit. Dat raakt direct de samenwerkingsgemeenten.
- Samenwerkingsgemeentes waar een plaatselijk besluit niet uitgevoerd wordt vanwege een landelijk besluit van één van de kerkverbanden ervaren toenemende moeite om zich hierin te schikken. Zij staan op het punt om, in overleg met de classis, nieuwe stappen te zetten.
- Er worden verschillende thema's benoemd waarop het verschil in besluitvorming tussen de kerkverbanden schuurt. Dat varieert van de vraag of de scriba een ambtsdrager moet zijn en of de diakenen deel uitmaken van de kerkenraad tot vragen rond man/vrouw en ambt en het betrekken van kinderen bij de Avondmaalsviering.
- Waren het vroeger vaak CGK kerken die kerkelijke eenheid initieerden met NGK en GKv en een brugfunctie vervulden in de contacten tussen NGK en GKv, deze tijd lijkt voorbij. De CGK blijft steeds verder achter als het gaat om zoeken naar kerkelijke eenheid.
- Het besluit van de CGK synode om afvaardiging uit samenwerkingsgemeentes met GKv of NGK achtergrond geen stemrecht te geven stuit op veel onbegrip. Inmiddels is de CGK classis Leeuwarden hier een eigen weg in gegaan door hen wel stemrecht te geven, mits ze het CGK ondertekeningsformulier voor hun rekening nemen.

- Het besluit dat er geen gezamenlijke Gereformeerde Theologische Universiteit komt, is vanuit het perspectief van de samenwerkings- en samenwerkingsgemeenten nauwelijks te begrijpen en veroorzaakt verdriet en teleurstelling.

Perspectief: verlangen en bedreigingen

- Het elkaar vinden als broers en zussen in verschillende kerkverbanden wordt ervaren als een groot goed. Het verlangen te blijven behoren tot alle drie de verbanden is diep verankerd.
- Het verlangen naar ruimte voor de plaatselijke kerken om samenwerking plaatselijk vorm te geven in de eigen context wordt breed gedeeld.
- Verschillen in kerken en kerkverbanden kunnen ook gebruikt worden om van elkaar te leren, als voorbeeld wordt de kerkvisitatie genoemd.
- De jonge generatie houdt zich nauwelijks bezig met het bestaan van verschillende kerkverbanden. Men is vooral plaatselijk zeer betrokken.
- Er klinkt een roep naar bredere vergaderingen: leg elkaar geen lasten of regels op die niet strikt noodzakelijk zijn.
- Er klinkt een verlangen om vaker als samenwerkings- en samenwerkende gemeenten bij elkaar te komen om ervaringen uit te wisselen of zelfs om beleid op elkaar af te stemmen.
- Het risico wordt genoemd dat bij toenemende spanningen eenheid juist weer verbroken wordt.
- Het gevoel van urgentie is groot: kerkelijke vergaderingen moeten zich bewust zijn van de gevolgen die hun besluiten hebben voor samenwerkingsgemeenten.

Afsluiting

Een verslag van deze dag gaat naar Deputaten Eenheid CGK, Commissie voor Contact en Samensprekingen (NGK) en deputaten kerkelijke eenheid (GKv).

Ondertussen gaat DOE door met het beantwoorden van vragen die vanuit de verschillende gemeenten ingediend worden.

Als DOE benadrukken we dat de kerken ook vooral zelf aan de slag moeten gaan in de eigen classis. Het inmiddels door de landelijke vergaderingen geaccordeerde model voor samenwerkingsgemeente wijst de classis aan als plek waar afwijking van landelijke besluiten besproken moet worden. Zie artikel 5.b van het oude model Samenwerkingsovereenkomst (versie 2010) op de website www.kerkelijkeeenheid.nl.

DOE - 12 juni 2018